

Banka Evropiane
e Investimeve | Globale

AKTIVITETI I GRUPIT TË BEI-T NË BALLKANIN PERËNDIMOR

213 milionë EUR
Energji

11 milionë EUR
Arsim

295,3 milionë EUR
Transport

151,3 milionë EUR
Sektori privat

23 milionë EUR
Ujësjellës-kanalizime

693
milionë EUR
në vitin 2024

- BEI Globale, krahu i zhvillimit i Bankës Evropiane të Investimeve (BEI), investoi 693 milionë euro në Ballkanin Perëndimor në vitin 2024, duke mobilizuar një total prej mbi 3,1 miliardë eurosh në investime. Nga këto fonde, 527 milionë euro janë kredi dhe 166 milionë euro janë grante.
- Transporti i qëndrueshëm mbeti një prioritet, me 295 milion euro (43% e totalit të kredisë) të nënshkruara për sektorin e transportit në vitin 2024.
- Mbështetja për infrastrukturën e energjisë së pastër arriti një rekord prej 213 milion eurosh.
- 151 milionë euro u siguruan në vitin 2024 për të nxitur rritjen, krijimin gjithëpërfshirës të vendeve të punës dhe dekarbonizimin në sektorin privat.

Në vitin 2024, BEI Globale, krahu i investimeve i bankës, i dedikuar për vendet dhe rajonet përtej Bashkimit Evropian, nënshkroi 693 milionë euro (hua me vlerë 527 milionë euro dhe grante me vlerë 166 milionë euro) për Ballkanin Perëndimor, duke mbështetur transportin e qëndrueshëm, energjinë e pastër, masat për klimën, modernizimin e shkollave dhe përmirësimin e aksesit në financime të favorshme për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (NVM-të). Së bashku me transportin e qëndrueshëm, i cili tradicionalisht ka zënë pjesën më të madhe të volumit të huadhënies së BEI-t në rajon, projektet e energjisë së pastër kanë zënë 31% të financimit total në vitin 2024, duke arritur një rekord prej 213 milionë eurosh. 77% e financimit total ka mbështetur masat për klimën dhe qëndrueshmërinë mjedisore.

Sipas kornizës së investimeve të Ballkanit Perëndimor, BEI Globale ka dhënë grante të BE-së me vlerë 164 milionë euro, duke përfshirë rolin e saj në kuadër të "Team Europe" me qëllim sigurimin e mbështetjes financiare për projektet strategjike të tranzicionit të gjelbër dhe digjital. Me shënimin e [15-vjetorit të funksionimit](#) në vitin 2024, korniza ka ofruar ndihmë kritike për ekonomitë lokale me qëllim shpënimin përpara të procesit të anëtarësimit në BE. BEI Globale gjithashtu ofroi grante me vlerë 2 milionë euro në kuadër të nismës së saj për rimëkëmbjen ekonomike.

Në përputhje me [planin e ri të rritjes](#) dhe [instrumentin e reformës dhe të rritjes](#) të Komisionit Evropian, vendet e Ballkanit Perëndimor po avancojnë agjendat e tyre të reformave në të gjitha fushat prioritare, si kusht për të marrë grante dhe kredi me vlerë 6 miliardë euro. BEI Globale i mbështet këto përpjekje me shërbime financiare dhe këshillimore, duke synuar të promovojë rritjen socio-ekonomike dhe integrimin e tregut rajonal.

**75 milionë euro të investuara në Mal të Zi
për linjën hekurudhore Tivar-Podgoricë-Vërmicë
si pjesë e "Team Europe"**

BEI Globale

siguroi grante me vlerë **164 milionë euro** të BE-së në
kuadër të Kornizës së Investimeve të Ballkanit Perëndimor
për projektet kyçe në rajon

Rritja e sigurisë energjetike
Investim rekord prej **213 milionë eurosh**
në infrastrukturën e energjisë së pastër për rajonin në vitin 2024

UDHËHEQJA E TRANZICIONIT TË GJELBËR

Rritja e kreditimit për energjinë e rinovueshme dhe infrastrukturën moderne të energjisë

Si pjesë e bankës së BE-së për klimën, BEI Globale ka rritur përpjekjet për të promovuar tranzicionin e gjelbër në Ballkanin Perëndimor. Në vitin 2024, ajo mbështeti [instalimin e 400 000 matësve të avancuar të energjisë elektrike](#) në Serbi, të cilët do të reduktojnë humbjet e energjisë elektrike dhe do të sigurojnë furnizim të besueshëm me energji elektrike. Një tjetër ndërhyrje globale e BEI-t përfshin një vlerë prej 100 milionë eurosh për rehabilitimin e hidrocentraleve ekzistuese, për të rritur efikasitetin dhe rendimentin e tyre, si dhe zhvillimin e projekteve të mëtejshme të energjisë së rinovueshme në fushë të gjelbër në vend.

Në kuadër të nismës së BE-së "Global Gateway", BEI Globale po mbështet [ndërtimin e një centrali fotovoltaike 100 MW afër Prishtinës](#), Kosovë* dhe parku eolik në Vlasiq, Bosnjë-Hercegovinë, në partneritet me bankën gjermane për zhvillim KfW. Këto projekte do të adresojnë nevojat energjetike të gati 50 000 familjeve dhe do të zvogëlojnë emetimet e dioksidit të karbonit me 314 000 tonë çdo vit.

* Ky përcaktim është pa paragjykim ndaj qëndrimeve mbi statusin dhe është në përputhje me RKSOKB 1244/1999 dhe opinionin e Gjykatës Ndërkombëtare të Drejtësisë për shpalljen e pavarësisë së Kosovës

Mobilizimi i investimeve të qëndrueshme në sektorin privat

BEI Globale ofroi **mundësi të reja financiare** për kompanitë, me qëllim promovimin e energjisë së rinovueshme dhe projekteve të qëndrueshme, në bashkëpunim me institucionet kombëtare të zhvillimit dhe bankat tregtare në të gjithë rajonin. Si pjesë e 151 milionë eurove të investuara në sektorin privat në vitin 2024, ne financuam **përshtatjen e fabrikës së "Fiat Chrysler Automobiles" në Serbi** për prodhimin e automjeteve elektrike, duke kontribuar në transformimin e gjelbër të industrisë evropiane të automjeteve.

Ne kemi vazhduar **linjën tonë të parë të kreditimit të bazuar në ndikim**, duke inkurajuar firmat e vogla të ofrojnë punësim afatgjatë për gratë, të rinjtë dhe grupet e cënueshme. Ky financim inovativ ka çuar në **krijimin e vendeve të reja të punës, trajnimeve dhe mundësive të zhvillimit të karrierës** në të gjithë Serbinë dhe Bosnjë-Hercegovinën. Linjat tona të kreditimit për efikasitetin energjetik dhe projektet e energjisë së rinovueshme po ndihmojnë tashmë kompanitë rajonale të dekarbonizojnë bizneset e tyre.

BEI Globale ndihmoi gjithashtu në grumbullimin e fondeve për qëndrueshmërinë mjedisore, **duke përfshirë nismën "BE-ja për agjendën e gjelbër"** në Serbi. Asistenca jonë teknike ndihmon kompanitë, bashkitë dhe institucionet vendore të zgjerojnë idetë e tyre inovative për të luftuar ndryshimet klimatike. Në vitin 2024 janë përzgjedhur për bashkëfinancim 14 zgjidhje, me vlerë totale mbi 9 milionë euro. Nisma, e mbështetur nga Bashkimi Evropian dhe e zbatuar nga programi i zhvillimit i OKB-së në partneritet me ambasadën e Suedisë në Beograd dhe BEI-n, do të marrë fonde shtesë nga qeveritë e Suedisë, Zvicrës dhe Serbisë.

Në kuadrin e **instrumentit të Bashkimit Evropian për zhvillimin dhe inovacionin e ndërmarrjeve në Ballkanin Perëndimor për qëndrueshmërinë e bizneseve të vogla**, Fondi Evropian i Investimeve, një degë e Grupit të BEI-t, u dha garanci bankave rajonale që synonin të mobilizonin kredi me vlerë mbi 750 milionë euro për rreth 13 000 firma të vogla, duke mbështetur rreth 180 000 vende pune.

Partneritet për masat për klimën 66 risi të gjelbra

janë zgjedhur për të marrë mbështetje sipas
nismës "BE-ja për agjendën e gjelbër" në Serbi

Zbatimi i projekteve të reja të qëndrueshme Mbështetje teknike e përshtatur për partnerët tanë rajonalë

Roli vendimtar i shërbimeve këshillimore

Shkëmbimi i ekspertizës dhe nismat e përbashkëta që përfshijnë të gjitha palët janë jetike për të arritur objektivat e tranzicionit të gjelbër. BEI Globale mbështet lojtarët kryesorë në sistemet financiare për të adresuar rreziqet e lidhura me klimën dhe për të drejtuar flukset financiare drejt projekteve me karbon të ulët dhe të qëndrueshme ndaj klimës. Kjo mbështetje është e disponueshme përmes [programit "Sisteme të Gjelbra Financimi"](#) në Maqedoninë e Veriut dhe Shqipëri.

Projektet e mëdha të infrastrukturës kanë përfituar gjithashtu nga mbështetja teknike për fazat e përgatitjes dhe zbatimit të tyre përmes kornizës së investimeve të Ballkanit Perëndimor dhe [asistencës së përbashkët për mbështetjen e projekteve në rajonet evropiane \(JASPERS\)](#), një program këshillimor i financuar nga Bashkimi Evropian dhe BEI. Që nga nënshkrimi i mandatit të tretë në vjeshtën e vitit 2023, ekspertët e JASPERS kanë përmbushur 32 detyra këshilluese në të gjithë Ballkanin Perëndimor, duke mbuluar sektorët e transportit, ujit, energjisë, urban dhe digjital.

Fondi Evropian i Investimeve

Garancitë e ofruara në Ballkanin Perëndimor në vitin 2024 pritet të mobilizojnë kredi me vlerë mbi **750 milionë euro** për rreth 13 000 firma **13 000** firma të vogla, duke ruajtur rreth **180 000 vende pune**

Formimi digjital në Serbi 70 milionë euro të investuara në projektin e shkollave të lidhura

ZHVILLIMI I AFTËSIVE

Modernizimi i shkollave

Mbështetja financiare dhe teknike që i kemi dhënë [programit arsimor të Malit të Zi](#) ka ndihmuar në rindërtimin dhe digjitalizimin e shkollave, duke mundësuar arsimin modern dhe klasa kompjuterike. Në Serbi, përmes [projektit të shkollave të lidhura, të financuar nga BEI Globale](#), më shumë se 3800 shkolla janë pajisur me akses në internet me shpejtësi të lartë, nga e cila kanë përfituar më shumë se 730 000 nxënës dhe 100 000 mësues.

MASAT PËR KLIMËN

Përmirësimi i rrjeteve hekurudhore dhe ujore

Në përputhje me [udhërrëfyesin e bankës për klimën](#) të Grupit të BEI-t, BEI Globale po ofron asistencë financiare dhe teknike për projekte të qëndrueshme për t'i bërë sistemet e transportit më inteligjentë, më të sigurt, më të pastër dhe multimodalë. Si pjesë e këtyre përpjekjeve, një [anije e mbytur](#) u hoq me sukses nga lumi Danub pranë portit të Prahovës, Serbi dhe dy porta lundrimi u rindërtuan pranë grykës së Portave të Hekurta, duke mundësuar kalimin e një vëllimi më të madh mallrash dhe anijesh.

Në vitin 2024, ne nënshkruam kredi për rinovimin e [linjave hekurudhore që lidhin Tivarin, Podgoricën dhe Vërmicën në Mal të Zi](#), dhe linjën hekurudhore midis [Vorës në Shqipëri deri në kufirin me Malin e Zi](#), duke dhënë grante me vlerë 161 milionë euro, të kanalizuar përmes kornizës së investimeve të Ballkanit Perëndimor. Përmirësimet në infrastrukturë përgjatë shtrirjes së rrjetit transevropian të transportit do të rrisin kapacitetin hekurudhor dhe do të përmirësojë efikasitetin dhe sigurinë, duke promovuar gjithashtu zhvendosjen e transportit nga ai rrugor në forma më të qëndrueshme.

Ndërtimi i një autostrade të re përgjatë Korridorit Vc në Bosnjë-Hercegovinë po ndihmon në uljen e shpeshtësisë së aksidenteve. [Një qendër e kontrollit të trafikut pranë Zenicës](#) përdor një sistem të avancuar monitorimi për të rregulluar kufijtë e shpejtësisë dhe sinjalet e trafikut bazuar në motin dhe gjendjen e rrugës. Në vitin 2024, ne nënshkruam një grant prej 79 milionë eurosh të BE-së për ndërtimin e seksionit Medakovë-Poprikushë të Korridorit Vc. Përveç kësaj, u përurua [Ura e Hercegovinës, që shtrihet rreth 1 km përtej lumit Neretvë](#).

BEI Globale ka vazhduar gjithashtu të mbështesë sigurinë e trafikut ajror, me financime të reja për Agjencinë e Shërbimeve të Trafikut Ajror të Serbisë dhe Malit të Zi. Ky operacion financimi do të ndihmojë në përmirësimin e standardeve të sigurisë dhe të efikasitetit, dhe do të përmirësojë bashkëpunimin me EUROCONTROL për ta bërë menaxhimin e hapësirës ajrore në Evropë më të integruar dhe efikas.

Qytete dhe rajone të qëndrueshme

Ndihma për qytetet dhe bashkitë për të trajtuar ndotjen dhe për t'u bërë më të qëndrueshme ndaj ndryshimeve klimatike mbeti një prioritet për BEI Globale në vitin 2024. Falë një granti prej 22,5 milionë eurosh të BE-së, disa komuna në Mal të Zi do të përfitojnë nga sistemet e qëndrueshme të ujësjellës-kanalizimeve, duke përmirësuar kushtet e jetesës së 30 000 njerëzve. Në Maqedoninë e Veriut, përfundimi me sukses i një projekti tjetër do të sigurojë akses më të mirë në shërbimet e ujësjellës-kanalizimeve për më shumë se 1 milion njerëz në 80 komuna.

Në Bosnjë-Hercegovinë, Sarajeva prezantoi [tramvajet e reja të teknologjisë së fundit](#) për të zëvendësuar stokun e saj 40-vjeçar. Ky përmirësim do të sigurojë transport më funksional dhe më të aksesueshëm dhe një mjedis më të pastër për banorët. Në kuadër të [fondit të hendeqeve financiare për klimën](#), disa qyteteve në të gjithë Ballkanin Perëndimor kanë marrë asistencë teknike për të zhvilluar masat e tyre për klimën dhe strategjitë e efikasitetit të energjisë.

Tramvaje të reja për Sarajevën

BEI Globale ka investuar **75 milionë euro**

për transport publik më të sigurt, më inteligjent dhe më të pastër

Arritjet e përgjithshme të Grupit të BEI-t në vitin 2024

Gjithsej financimi i Grupit të BEI-t

88,8 miliardë euro

duke përfshirë

68,2 miliardë euro

financim të BEI-t brenda BE-së

8,4 miliardë euro

financim të BEI-t jashtë BE-së

14,4 miliardë euro

financim të FEI-t

(duke përfshirë një vlerë gjithsej prej 2,2
miliardë eurosh në operacionet e përbashkëta
BEI/FEI)

Masat për klimën

57% e financimit gjithsej të Grupit të BEI-t ose

50,7 miliardë euro

Kohezioni social

Mbi 48% e financimit gjithsej të Grupit të BEI-t
brenda BE-së

ose **38,3 miliardë euro**

Investime gjithsej të mbështetura

350 miliardë euro

Inovacion,

digjitalizim dhe kapital njerëzor

19,8 miliardë euro

PIKAT E KONTAKTIT TË ZYRAVE PËRFAQËSUESE

Përfaqësia Rajonale
për Ballkanin Perëndimor

Vladimira Popovića 38,
Belgrade

+381 11 3121756

b.belgradeoffice@eib.org

Përfaqësia e BEI-t
në Maqedoninë e Veriut

Sv. Kiril i Metodij 52b
1000 Shkup

+389 23248517

skopje@eib.org

Përfaqësia e BEI-t
në Shqipëri

Rruga Papa Gjon Pali II
Tiranë, Shqipëri

+355 42228320

tirana@eib.org

Përfaqësia e BEI-t
në Bosnjë-Hercegovinë

Skenderija 3a
71000 Sarajevë

+387 33254792

sarajevo@eib.org

KONTAKTET E SHTYPIT

European Investment Bank

98-100 boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg

info@eib.org

www.eib.org

✖ | x.com/EIB

f | facebook.com/EuropeanInvestmentBank

▶ | youtube.com/EIBtheEUBank

Gordana Kovačević

+381 60 323 3435

+381 11 3121756

g.kovacevic@ext.eib.org

Sekretariati i shtypit

+352 4379-1

+352 4379-61000

press@eib.org